

STUDENTSKA GRAFIČKA MAPA *SUHA AKVATINTA* – RUKOPIS U POTRAZI ZA SVOJIM PEROM

Okosnicu grafičke mape *Suha akvatinta*, u kojoj su zastupljeni radovi dvadesetero studenata triju akademija, čini istoimena inovativna tehnika dubokog tiska pa ju je nužno predstaviti.

Dakle, potkraj osamdesetih moja su eksperimentiranja u dubokom tisku rezultirala nekim zanimljivim i naoko efemernim tragovima, ali je njihovo dugotrajno i pomno artikuliranje, u potrazi za formulom kojom ću se najbolje izraziti, dovelo do onoga što danas možemo nazivati tehnikom *suhe akvatinte*. Od tradicionalne akvatinte ona se razlikuje po tome što se matrica, tiskovna forma, kreativno oblikuje prije nego što se kolofonijski prah taljenjem fiksira – služi se slobodnim, pomičnim prahom. To je temeljno, zajedničko načelo niza mehaničkih ili kemijskih postupaka kojima se pokreće ili izaziva strukturiranje kolofonija na površini ploče. Od trenutka kada je prah raspoređen na željeni način, bilo (naoko) jednostavnim crtanjem po naprašenoj ploči, bilo složenijim procesima uz uporabu vode, šablona, otapala..., slijedi postupak istovjetan tradicionalnoj akvatinti – fiksiranje praha te jetkanje. U *suhoj akvatinti* je moguće i samo jednim jetkanjem matrice, do dubine koja odgovara crnini tradicionalne akvatinte, na otisku postići bogat raspon prijelaza od bijelog, preko niza nijansi sivog, do crnog. Različiti postupci unutar *suhe akvatinte* nude široku i raznoliku lepezu izražajnih mogućnosti koje se lako umnažaju međusobnim povezivanjem.

Međutim, upravo u lakoći kojom se u *suhoj akvatinti* mogu dobiti fascinantni rezultati krije se i njena opasnost. Naime, u nekim je postupcima, posebice onima s vodom i alkoholom, lako provocirati slučajnosti koje će nam ponuditi vrlo zavodljive efekte nastale registriranjem fizičkih i kemijskih procesa na površini matrice. Stoga je moguće da više autora u svojim prvim pokušajima rada u *suhoj akvatinti* dobije slične, atraktivne efekte, ali bez izraženog osobnog rukopisa i pečata.

Tu se negdje nameće i pitanje čestog eksperimentiranja za koje nam postupci *suhe akvatinte* pružaju izazovan prostor. Već sama po sebi vrijedna i lijepa, pustolovina otkrivanja novih mogućnosti može nas dovesti u prostore s kojima ćemo se rado identificirati i koji nam mogu sugerirati određena rješenja. Ipak, put od puke slučajnosti, preko one provocirane i kontrolirane, sve do konačnih oblika koji potpuno izražavaju umjetnikovu osobnost temelji se, kao i kod drugih tehnika, na iskustvu te upornosti da se ono primijeni na potpuno odgovarajući način. Većina radova predstavljenih u mapi *Suha akvatinta* satkana je od ta dva elementa – eksperimenta i pokušaja suverenog vladanja njegovim rezultatima.

Mapa je nastala kao rezultat radionica *Suha akvatinta* koje sam održao sa studentima Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu i Umjetničke akademije u Splitu. U njoj su predstavljeni radovi studenata Ane Marie Dellale, Andree Listeš, Antonele Stanić, Antonie Magdić, Antonia Rendulića, Dajane Džafo, Dajane Oroz, Ide Bugarić, Ivane Škvorčević, Jelene Kovačev, Karle Damjane Radanović, Maje Gjajić, Marije Graša, Marije Matić, Martine Majcen, Minje Mitrović, Nikoline Ćuk, Roka Šimićeva, Suzane Ososlja i Tee Pranjić.

Stanislav Marijanović

U posebnoj kutiji, veličine 520 x 370 x 25 mm, pohranjeno je 20 grafičkih listova tiskanih ručno na papiru za duboki tisak Fabriano Rosaspina Bianco, veličine 500 x 350 mm i gramature 285 g/m². Veličina otisnutih matrica iznosi 250 x 200 mm. Uvodni tekst mape, koji sadrži i upute za pojedine postupke, napisao je Stanislav Marijanović, a predgovor radovima Vladimir Rismondo. Osječki studenti izradili su aplikacije na koričju, plašt i prijelom mape te su tekstove otisnuli u tehnici sitotiska. Naklada mape iznosi 12 numeriranih primjeraka.